

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Dnr GU 2024/3222

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i ekonomisk geografi för doktorexamen, 240 högskolepoäng

Företagsekonomiska institutionen

Fastställd av Handelshögskolans fakultetsstyrelse 2024-12-04
Gäller för antagning från och med vårterminen 2025

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i ekonomisk geografi för doktorsexamen, 240 högskolepoäng

Denna studieplan bygger på regler som återfinns i Högskoleförordningen (HF, SFS 1993:100) samt i Göteborgs universitets Regler för utbildning på forskarnivå – Doktorandreglerna.

1. Utbildningens mål

Utbildningen leder till doktorsexamen i ekonomisk geografi. För att erhålla examen krävs att doktoranden uppfyller samtliga nedanstående mål, hämtade från Högskoleförordningen (HF) (SFS 1993:100).

1.1 Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

1.2 Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med det vetenskapliga samhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forsknings-etiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

1.4 Säkerställande av måluppfyllnad

Mål examineras genom en kombination av forskarkurser och en avhandling. I Individuell studieplan (se punkt 6) specificeras säkerställande av måluppfyllnad.

2. Behörighetsvillkor

För att bli antagen till studier på forskarnivå i ekonomisk geografi krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet. Vidare krävs att sökanden bedöms ha den förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen. (HF 7 kap 35 §).

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå,
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till studier på forskarnivå i ekonomisk geografi krävs minst 90 högskolepoäng i ekonomisk geografi, eller annat näraliggande ekonomiskt eller samhällsvetenskapligt ämne där hela eller delar av utbildningen haft en geografisk inriktning. I dessa poäng ska ingå ett examensarbete omfattande minst 15 högskolepoäng eller motsvarande. Särskild behörighet har också den som på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i ekonomisk geografi sker i regel genom särskild utlysning.

Urval mellan behöriga sökande som uppfyller kraven för grundläggande och särskild behörighet ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

De bedömningsgrunder som tillämpas vid urvalet är:

- Den sökandes dokumenterade ämneskunskaper med relevans för forskningsområdet.
- Den sökandes dokumenterade kunskaper i vetenskaplig teori och metod.
- Den sökandes analytiska förmåga, styrkt genom vetenskaplig rapport, uppsats, examensarbete eller liknande.
- Den sökandes förmåga att ta ansvar för och driva omfattande projekt, styrkt genom vetenskaplig rapport, uppsats, examensarbete som avslutats inom givna tidsramar, eller på annat sätt.

En samlad bedömning görs av betygsmärter, uppsats och forskningsintresse. Intervjuer och tester kan komma att genomföras.

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Endast sökande som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor samt säkerställd studiefinansiering för hela utbildningen kan antas.

Beslut om antagning till studier på forskarnivå fattas av prefekt efter beredning i institutionens Forsknings- och forskarutbildningskommitté (FFK).

4. Utbildningens upplägg och innehåll

Utbildningen utgörs av en kursdel om 60 högskolepoäng och en avhandlingsdel om 180 högskolepoäng, d v s totalt 240 högskolepoäng. Den ges i form av kurser, seminarier och handledning.

4.1 Kursdel

Kursdelen för doktorsexamen omfattar totalt 60 högskolepoäng. De obligatoriska kurserna omfattar 20 hp och de valbara kurserna omfattar 40 hp.

Obligatoriska kurser, 20 högskolepoäng

De obligatoriska kurserna omfattar 20 högskolepoäng och läses i normalfallet under utbildningens två första terminer. Här ska doktoranden tillgodogöra sig teori- och metodkunskaper och få en inblick i valda delar av de ekonomiska ämnenas utveckling. Doktoranden ska också erhålla kunskap i forskningsprocessens olika delar samt kunskaper i vetenskaplig redighet, forskningsetik, och vetenskapens roll i samhället.

Valbara kurser, 40 högskolepoäng

De valbara kurserna innehåller dels en fördjupning inom ekonomisk geografi, dels en mer individuell fördjupning direkt kopplat till doktorandens eget avhandlingsprojekt. Kurserna väljer doktoranden i samråd med handledare och doktorandexaminator. Valbara kurser väljs ur utbudet på institutionen, universitetet, annat lärosäte eller institut.

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 1, Baskurs (PIL101), 5 högskolepoäng* är obligatorisk för undervisande doktorander och erbjuds institutionens samtliga forskarstuderande. Kursen kan efter ansökan tillgodoräknas som en valbar kurs.

Kurserna bedöms med något av betygen underkänd eller godkänd. Betyg på kurser på forskarnivå bestäms av utsedd kursexaminator eller doktorandexaminator. Om särskilda skäl föreligger kan ett individuellt åtagande tillgodoräknas som en del av valbara kurser.

4.2 Avhandlingsdel

Doktoranden ska som ett led i sin utbildning författa, framlägga och försvara en avhandling. Avhandlingen omfattar 180 högskolepoäng. Den kan utformas som en monografi eller som en sammanläggningsavhandling. Den senare består av ett antal separata studier presenterade i artikelform och en introduktion – ofta benämnd "kappa".

Doktorsavhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete. I avhandlingen kan ingå tidigare godkänd licentiatuppsats. Detta arbete utgör då en del av avhandlingsarbetet och ska försvaras vid disputation.

Avhandlingen ska dokumentera doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt sätt självständigt behandla en frågeställning inom ämnesområdet, och i övrigt visa att doktoranden har uppnått de examensmal som är kopplade till avhandlingsskrivandet. Doktorandens arbete med avhandlingsmanus följs upp vid tre obligatoriska seminarier, där utvärdering av måluppfyllelse görs. För en sammanläggningsavhandling visas självständighet genom att de kvalitativt mest centrala delarna är ensamförfattade. Om medförfattare förekommer i någon del av avhandlingen måste huvudhandledare skriftligt intyga vad som utgör doktorandens bidrag.

Arbete med avhandling innefattar exempelvis att doktoranden sätter sig in i existerande litteratur och metod, samlar in empiriska data, analyserar denna och skriver avhandlingen. I den mån det är effektivt kan – efter dialog med huvudhandledare och examinator – kurser i tillägg till de obligatoriska 60 hp utgöra en del av arbetet med avhandlingen.

Planeringsrapportseminarium

Doktoranden ska utarbeta, presentera och försvara en planeringsrapport vid ett planeringsrapportseminarium vid institutionen. Därutöver bör varje doktorand vara opponent på en annan doktorands planeringsrapport. Planeringsrapporten utgör det första steget i avhandlingsarbetet och ska därför vara väl genomarbetad. Rapporten granskas, förutom av ovanstående doktorandopponent, av en opponent (minst disputerad) som utses av huvudhandledaren. Efter planeringsrapportseminariet ska huvudhandledare i samråd med doktoranden upprätta en plan för hur avhandlingsarbetet blir genomförbart.

Halvvägsseminarium

När huvudhandledare och doktorandexaminator bedömer att 50 % av avhandlingsarbetet genomförts ska doktoranden presentera sitt avhandlingsmanus vid ett halvvägsseminarium. Manus granskas av en opponent (minst disputerad) som utses av huvudhandledaren. Efter halvvägsseminariet ska huvudhandledare upprätta en rapport som visar hur avhandlingsarbetet ska leda fram till uppställda examensmål.

Internt slutseminarium

Den offentliga granskningen vid disputation föregås av en intern granskning. Manus granskas av en opponent med minst docentkompetens som utses av handledare. Det obligatoriska interna slutseminariet bör hållas da huvudhandledaren och doktorsexaminator gemensamt anser att avhandlingen är i det närmaste klar för offentlig granskning. Doktoranden försvarar sin avhandling internt, varefter huvudhandledaren upprättar en plan som beskriver hur avhandlingen svarar mot uppställda examensmål, och hur eventuella brister ska åtgärdas.

Disputation

Doktorsavhandlingen ska försvaras vid en offentlig granskning. Innan framläggande av avhandlingen ska 60 högskolepoäng, det vill säga samtliga kurser, vara avklarade. En särskilt utsedd opponent ska vid disputationen granska doktorsavhandlingen. En betygsnämnd bedömer avhandlingen och försvaret av denna. Betygsnämnden utses i enlighet med gällande regelverk.

En doktorsavhandling bedöms med något av betygen underkänd eller godkänd. Betygsnämnden beslutar genom majoritetsbeslut. Om avhandlingen bedöms som underkänd ska det motiveras skriftligen.

Examensbevis utfärdas efter att kraven för examen uppfyllts och efter ansökan från doktoranden. Ytterligare anvisningar rörande doktorsavhandling, disputation etc. finns i GUs doktorandregler samt på institutionen.

Övriga obligatoriska moment

Doktorander anställda vid institutionen ska delta i andra doktoranders obligatoriska seminarier vid institutionen, samt institutionens licentiatseminarier och disputationer. Som minimum ska detta ske i de seminarier som ges inom ekonomisk geografi och internationellt företagande. Anställda doktorander ska även aktivt delta i delämnets allmänna seminarieverksamhet. Minst årligen ska varje doktorand presentera sitt eget arbete på ett seminarium, antingen lokalt, på annat lärosäte eller på vetenskaplig konferens.

4.3 Tidplan

Forskarutbildningen omfattar fyra år. Den som följer forskarutbildningen på heltid ska genomföra obligatoriska seminarier i enlighet med denna tidplan.

- Planeringsrapportseminarium: Senast termin 2
- Halvvägsseminarium: Senast termin 5
- Internt slutseminarium: Senast termin 7
- Disputation: Senast termin 8

Avvikelser från denna plan kan ske på grund av exempelvis institutionstjänstgöring, studentfackligt arbete, föräldradledighet eller sjukdom. All avvikelse från tidplanen ska dokumenteras och motiveras i individuell studieplan.

5.Handledning

Huvudhandledare – minst docentkompetent – ska utses av prefekt senast vid forskarutbildningens start och anges i den individuella studieplanen. Huvudhandledare ska vara anställd vid Företagsekonomiska institutionen, Göteborgs universitet och ha genomgått universitetets utbildning i doktorandhandledning eller motsvarande utbildning vid annat lärosäte. Därtill ska minst en biträdande handledare utses. Vid utseende av handledare ska doktorandens önskemål beaktas.

Doktoranden har rätt till byte av såväl huvudhandledare som biträdande handledare. Begäran ska vara skriftlig och ställas till prefekt.

Doktoranden ska ges möjlighet till kontinuerlig kontakt med handledarna för diskussion och tillgång till fortlöpande synpunkter under avhandlingsarbetets framskridande.

En doktorandexaminator ska utses för varje doktorand. Doktorandexaminatorn ska i samråd med handledare och doktorand upprätta och revidera den individuella studieplanen.

6. Individuell studieplan

För varje doktorand ska en individuell studieplan upprättas. I den individuella studieplanen ska planerade delar dokumenteras och avlagda delar av utbildningen redovisas. Studieplanen ska fungera som ett styrande instrument för hela utbildningen och säkerställa att utbildningen bedrivs och följs upp på ett effektivt sätt.

Ansvaret för att göra studieplanen till ett levande dokument i det dagliga arbetet ligger i första hand på doktorand och huvudhandledare. Upprättande och revidering av den individuella studieplanen ska göras i samråd mellan doktorand, handledare och doktorandexaminator.

Den individuella studieplanen ska revideras minst en gång per år. Revidering ska även ske om så är påkallat med hänsyn till uppkomna förändringar i den enskilde doktorandens utbildning samt på doktorandens begäran. En individuell studieplan ska fastställas för doktorand senast två månader efter antagning till utbildning på forskarnivå och ska upprättas i enlighet med den universitetsgemensamma mallen för individuell studieplan.

7. Övergångsregler

Doktorand som antagits till forskarutbildningen vid Företagsekonomiska institutionen kan genom beslut av prefekt övergå till denna studieplan. En sådan övergång är inte möjlig för doktorander antagna före 2007-07-01.

8. Övrigt

En doktorand som ursprungligen planerat att avsluta sin utbildning med doktorsexamen ska kunna avsluta sina studier med licentiatexamen om utbildningen omfattar minst 120 högskolepoäng och i övrigt uppfyller kraven på en licentiatexamen.